ДЕВЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПАНАЙОТ ВОЛОВ”, гр. ШУМЕН - 9706
ул. „Шестте ястребинчета” № 1, тел./факс 054/828-136; 054828153
www.oupvolov.org, e-mail: shumen_9ou@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: .....
Диана Георгиева

Девето основно училище ШУМЕН "ПАНАЙОТ ВОЛОВ"

Вх.№ 1140 / 12.09.2025 г.
Девето основно училище „Панайот Волов“, гр. Шумен

ПЛАН

ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

ОБЕКТ: IX ОУ „ПАНАЙОТ ВОЛОВ“ ГРАД ШУМЕН

2025/2026 г.

Настоящият план е приет на заседание на Педагогически съвет *с Протокол № 11, Решение № 9, проведено на 11.09.2025 г.*

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Основание за разработване:

Планът за защита при бедствия на IX ОУ „Панайот Волов“ е разработен на основание чл. 36 ал. 1 от Закона за защита при бедствия и е съобразен със следните нормативни актове:

Планираните мерки за защита при бедствия на *работещите, персонала, учениците и посетителите* се базират на прогнозирането на възможните рискови фактори за обекта и последиците от тях.

Те са резултат от анализ на:

- географското разположение на IX ОУ „Панайот Волов“;
- изградената инфраструктура;
- дейностите, които осъществява; състоянието на комуникациите и реалните възможности за действие на ръководството и персонала при бедствия или извънредни ситуации.

Целта на плана е:

1.Да се прогнозират вероятните бедствия и извънредни ситуации, които е възможно да възникнат на територията на Община Шумен и очакваните последици от тях.

2.Да се създаде организация за защита на живота и здравето на работещи и пребиваващи в обекта при възникване на бедствия или извънредни ситуации.

3.Да се разпределят отговорностите на органите за ръководство на обекта и задачите на персонала при възникване на бедствия или извънредни ситуации.

4.Да се организира ефективно изпълнение на евакуационни, спасителни и възстановителни дейности.

Организацията и контролът по изпълнение на задачите произтичащи от Плана за защита при бедствия се възлага на директора на IX ОУ „Панайот Волов“.

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЕКТА

1. МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

IX ОУ „Панайот Волов“ е разположен в град Шумен, община Шумен, област Шумен. Община Шумен е разположена в Североизточна България.

2.ПОДХОД КЪМ ОБЕКТА

Входът и изходът към IX ОУ „Панайот Волов“ се осъществява от бул. Велики Преслав при влизане към ул. Тодор Рахнев. Има изход и към ул. Шестте ястребинчета № 1

3.ОПИСАНИЕ НА ОБЕКТА

3.1.Основна дейност – предучилищно и училищно образование с работно време от 6,30 ч. до 18,30 часа.

3.2. Сграден фонд

- обща площ /кв.м/ - 6 969

- застроена площ /кв.м/ - 863

- незастроена площ /кв.м/ - 6103

- брой на сградите /секции/ - 2

- етажност на всяка от тях – Централна част – 3 етажа, Комплекс – 1 етаж.

  - Учебна сграда – Централна сграда и комплекс
  - Физкултурен салон – в Централна сграда

- вид на сградите според конструкцията- *монолитна.*

- степен на огнеустойчивост на отделните сгради - I^{ва}

- брой вход-изходи – един централен и един второстепенен

- подземни етажи - няма

– складови помещения.- 1

- пристройка – Нафтено помещение

- първи етаж / х-ка/- портиерна- охрана, 2 класни стаи, медицински кабинет, стаи за помощния персонал, канцелария, физкултурен салон, санитарно помещение.

- втори етаж /х-ка/ - състои се от учителска стая, дирекция, канцелария на ЗДУД, 2 компютърни кабинета, 3 класни стаи,.

- трети етаж /х-ка/ - състои се от 6 класни стаи, 1 логопедичен кабинет

Наличност на:

- съоръжения с повишена опасност – котел работещ с газьол за отопление на сградата.

3.3. **IX** ОУ „Панайот Волов” **е разположен в близост до:**

- главен път/улица с интензивно движение

3.4. Училището има общо личен състав: 25

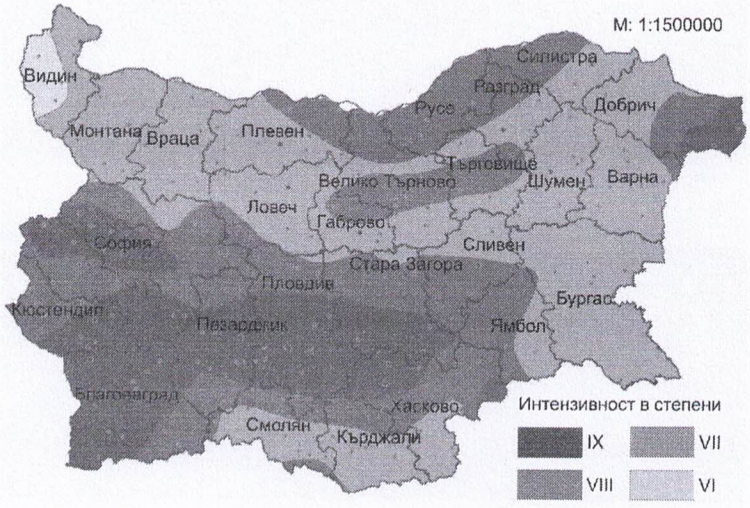
III. РИСКОВЕТЕ ЗА ОБЕКТА СЪГЛАСНО ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

На територията на община Шумен могат да възникнат следните бедствия:

1. Земетресения

Земетресенията са природни бедствия, които могат да предизвикат свлачища, наводнения, аварии, епидемии, прекъсване на комуникационни и транспортни връзки и др.

Земетресенията представляват внезапно освобождаване на енергия от земната кора, при което за кратко време се генерират сеизмични вълни. Обемът, където се освобождава енергията, се нарича земетръсно огнище. В земетръсното огнище настъпва разрушение на земната кора по една основна равнина в резултат на което се формира земетръсния разлом. От земетръсното огнище се разпространяват различни по скорост земетръсни вълни, които разтърсват земната повърхност и се възприемат като трусове. Колкото по-голяма енергия се освобождава, толкова те са по-силни. Сеизмичните вълни са еластични вълни, които в реална земна среда се разпространяват във вид на трептения. По своя произход земетресенията се делят на тектонски и вулканични. По дълбочина на хипоцентъра се делят на плитки (до 100 км), междинни (100–300 км) и дълбоки земетресения (300–700 км). Най-разрушителни са плитките тектонски земетресения. Силата на земетресението се оценява чрез два различни по своята физическа същност показателя: сеизмична интензивност и магнитуд. Това става по няколко скали, но най-използваните са две. 12-степенната скала на Медведев-Шпонхойер-Карник измерва интензивността (степента на разрушенията на сгради и съоръжения, на деформации на почвата и степента на психологическото въздействие върху хората). 9-степенната скала на американския учен Чарлз Рихтер характеризира сеизмичната енергия (магнитуда), излъчена в огнището на земетресението (в епицентъра).

Наименование	Степен на интензивност на земетресенията в зависимост от силата на поражения											
Медведев - Шпонхойер - Карник (Русия)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
Меркали-Канкани-Зиберг (международна от 1923 г.)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Меркали - модифицирана (САЩ)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Омори (Япония)	0	1	2	3	4	5				7		

Според сеизмичното райониране на страната, територията на Община Шумен попада в Средиземнотрансазиатския сеизмичен пояс. Регионът е със слаба сеизмичност. Най–пряко въздействие върху сеизмичните процеси ще има Североизточният сеизмичен район, който обхваща две зони – Шабленска и Горнооряховска. Очакваната степен на проявление на сеизмична активност е интензивност от VI и VII-ма степен, по скалата на "Медведев - Шпонхоер – Карник".

Съществува вероятност от пълни и силни разрушения на сградния фонд и системата за електроснабдяване и водоснабдяване. Възможно е нарушаването на пътни съоръжения, аварии по газо и продуктопроводи, аварии в промишлени обекти свързани с изтичане на промишлени отровни вещества, обгазяване на райони с промишлени отровни вещества и възникване на пожари. Ще бъде нарушена съобщителната система.

При земетресения голяма част от жертвите ще бъдат и в резултат на паниката и страха.

2. Наводнения

Наводнението е явление с природен или техногенен характер, свързано с нежелани временни разливания на вода по сушата, водещо до материални щети, пострадали и жертви.

Наводненията са потенциален причинител на поражения, щети, загуби, жертви и налагащи се евакуации, нарушаване икономическото развитие и засягане на стопанската дейност на населението.

Наводненията с природен характер (т.н. природни наводнения) са предизвикани от:

- неочаквано силно нарастване на оттока в даден участък на речните русла в резултат на обилно снеготопене или на дъждове с голяма интензивност в съответната водосборна област.
- ледоход, който при натрупване на едно място предизвиква прегражданe и поотприщване водите на речните корита;
- внезапно натрупани скални или земни маси в речните долини.

В резултат на горното нивото на водите в реките рязко се повишава, а от това произтича последващо заливане на прилежащи територии.

В изпълнение на изискванията на чл. 5 от Директивата и чл. 146г, ал. 1 от Закона за водите, Директора на БД определя райони, за които се счита че съществува значителен потенциален риск от наводнения или вероятност за значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). Определянето на РЗПРН се извършва на база на резултатите от предварителната оценка на риска от наводнения (ПОРН) по „Критерии и методи за определяне и класифициране на риска и определяне на РЗПРН", утвърдени от Министъра на Околната среда и водите съгласно чл. 187 ал.2 т.6 от Закона за водите.

За територията на община Шумен с висока степен на риск от речни наводнения е определен район с код BG2_APSFR_KA_04 – Камчия-Шумен. Районът обхваща част от землищата на гр. Шумен и селата Радко Димитриево, Дибич, Ивански, Мараш и Салманово.

В част от територията на общината е определен и един район с нисък риск: BG2_APSFR_PR_05 – Мадара-Мадара за участък от р. Мадара в землището на с. Мадара. Моделирането на потенциалната заплаха от наводнение в този РЗПРН показва уязвимост на населеното място – с. Мадара като се отчита и наличието на потенциално опасния яз. Кюлевча при отсъствие на адекватна експлоатация и мониторинг. За двата РЗПРН, разположени на територията на община Шумен са изработени карти на районите под заплаха и карти на районите с риск от наводнения.

3. Радиоактивно замърсяване в резултат на авария в АЕЦ „Козлодуй" или трансграничен пренос на радиоактивни вещества

Повишаване на радиационния фон на територията на община Шумен е възможно при:

- радиационна авария в АЕЦ „Козлодуй" и обекти работещи с ядрено гориво;
- трансграничен пренос на радиоактивни вещества;
- аварии с източници на йонизиращо лъчение (производствено-технологични, измервателни, медицински, пътно-транспортни произшествия с превоз на източници на йонизиращи лъчения).

При авария в АЕЦ, радиоактивното замърсяване се формира от изхвърлените в атмосферата радиоактивни вещества, състоящи се от продуктите на делението на ядреното гориво, съставляващи около 200 вида радиоактивни изотопи. Изхвърлените радиоактивни вещества се издигат на височина от стотици метри до няколко километра и се отнасят от въздушните течения на големи разстояния. В резултат на изхвърлянето им в околната среда ще се получи и радиоактивно замърсяване на почвата, растителността, водата и въздуха многократно превишаващо допустимите норми.

При авария в АЕЦ „Козлодуй", територията на община Шумен не попада в 30-километровата зона за аварийно планиране. Въпреки това ще е необходимо провеждане на мероприятия за защита - временно укриване в приспособени за целта помещения, йодна профилактика, раздаване и използване на индивидуални средства за защита и провеждане на дезактивационни мероприятия.

В зависимост от метеорологичната обстановка при средногодишна скорост на вятъра от 2 m/s радиоактивното замърсяване ще достигне до границите на общината след около 24 часа при възникване на надпроектна радиационна авария в АЕЦ „Козлодуй" и 2-3 денонощия при трансграничен пренос на радиоактивни вещества. При необходимост, вследствие на усложнена обстановка, *обекта* може временно да преустанови дейността си.

В района на Община Шумен няма обекти, работещи и/или съхраняващи източници на йонизиращи лъчения.

4. Замърсяване с опасни химични вещества вследствие авария в съседен обект

На територията на община Шумен не са изградени предприятия, работещи с опасни химически вещества.

Източник на аварии и разпространението на промишлени отровни вещества на територията на общината са и газопроводите и продуктопроводите, водопроводните и очистителни съоръжения, които използват като дезинфектиращо средство хлор, и автомобилният превоз на опасни товари.

Основните промишлени отровни вещества, които представляват опасност при възникване на авария са хлор, серен диоксид, серен триоксид, серовъглерод, хлоровъглерод, ацетон, етилен, формалдехид, амоняк и др. Много органични химически суровини и продукти като лекарства, текстилни материали, масла и др. не са токсични, но при горене не изгарят напълно, в резултат на което се получават силно токсични газове, които замърсяват околната среда и предизвикват поражения на живите организми. Такива газове са въглеродния оксид, сероводородът, циановодородът, фосгенът, азотните оксиди и др.

В района на обекта **няма обекти**, чиято близост да е допълнителен рисков фактор (например бензиностанция, газстанция с пропан-бутан, метанстанция, източници на йонизиращи лъчения, склад за растителни продукти с изтекъл срок на годност, обекти работещи с опасни химични вещества и др.)

Транспортни произшествия също могат да създадат условия за замърсяване и реална опасност за пребиваващите в IX ОУ „Панайот Волов".

5.Пожари

Пожарите в сгради с масово пребиваване на хора се причиняват основно от човешка дейност – неспазване на технически мерки за безопасност и неизправни технически съоръжения, работещи без контрол отоплителни уреди, палене на открит огън и по-рядко от природни явления – мълнии.

Възникване на пожар в района на обекта е възможно при:

- късо съединение в електрическата инсталацията на сградата
- аварии в електрическите уреди, при непозволено използване на нагревателни уреди или открит огън;
- аварии в електрическите уреди при претоварване на електропреносната мрежа;
- в резултат на мълния при нарушена мълниезащита;

Пожар може да се получи и в резултат на термично въздействие от високата температура, отделена при пожари, протичащи извън територията на обекта, но в опасна близост до него.

На територията на IX ОУ „Панайот Волов" има помещения, в които се съхраняват леснозапалими и пожароопасни материали.

Няма опасност от прехвърляне на пожар от територията на съседен обект.

Опасност представлява и отоплението на природен газ.

При авария е възможно и съществува опасност от запалване и взривяване.

Захранването на обекта с питейна вода за битови и противопожарни нужди се осъществява от централния водопровод. Няма изграден резервоар за вода. Няма изградени пожарни хидранти, разположени извън сградата. Няма пожарни кранове на всеки етаж в застроената площ на сградата.

Възникването на пожар ще застраши живота и здравето на пребиваващите и обслужващия персонал. Ще доведе до сериозни затруднения в нормалната работа на IX ОУ „Панайот Волов" и временно прекратяване на дейността на обекта. Това ще изиска предприемането на специални мерки. За предотвратяване на пожари, в резултат на мълнии, са инсталирани 2 броя гръмоотводи на покрива на сградата, мълниезащитен контур на покрив на сградата на училището.

IX ОУ „Панайот Волов" е снабдено с пожарогасители на всеки етаж от следните видове: *вода и водопенни, прахови, CO_2*, разположени и обозначени в съответствие с действащите нормативни документи на всеки етаж.

6. Снежни бури, поледици и обледенявания

Зимата като сезон се характеризира с ниски температури, снежни виелици и бури, заледявания и обледенявания. В територията на община Шумен попада в Европейско – континенталната климатична област и умерено-континенталната климатична подобласт. През зимата от север и североизток със силни ветрове свободно нахлуват студени континентални въздушни маси. Зимата е относително студена, средната януарска температура е -0,5 °С, а лятото е горещо със средна юлска температура 22 °С. Средният годишен брой на дните със снежна покривка е между 35 и 40. Най-ниската температура в града е измерена през януари (-27,4 °С), а най-високата – през август (45,0 °С). Количеството на валежите в града е около 600 мм годишно и е близко до средното за страната. Най-много валежи обикновено падат през май и юни, а най-малко през септември. Близостта на Черно море почти не оказва влияние върху климата на града.

На територията на община Шумен могат през определен период да се формират снежни бури (явление, което възниква при температура на въздуха под 0^0С, при снеговалеж и скорост на вятъра над 5 м/сек.). Ще се образуват навети преспи по пътищата, което силно затруднява транспортните връзки със съседните населени места.

Заледяване се получава когато при понижение на температурите под 0^0С замръзват размекнат сняг и дъжд. В резултат на ледената обвивка (поледица) на участъци от пътищата се нарушава нормалното движение на транспортните средства , създава се реална опасност от възникване на пътно-транспортни произшествия, множество подхлъзвания и падане на хора с чести счупвания на крайниците. При циклично топене и замръзване под стрехите и съоръженията се образуват висулки, които при откъсване могат да предизвикат наранявания на преминаващи хора.

Обледеняването се изразява в покриването с лед или скреж на електропроводи, тръбопроводи и други съоръжения главно по енергопреносната и съобщителната мрежа, а също и клоните на дърветата. Обледеняване може да се получи и при висока влажност на въздуха (над 90 %), дъжд и рязко застудяване под 0^0С, съчетано със силен вятър (> 5 м/сек.). Натежалите съоръжения се късат, огъват и чупят стълбовете с последващо прекъсване на електрозахранването. Падащи клони също създават условия за нещастни случаи.

Описаните явления биха затруднили комуникацията на *IX* ОУ „Панайот Волов", както и подходът и изходът от него. Това в най-голяма степен представлява опасност, ако на обекта възникне аварийна ситуация, за овладяването на която ще е необходима външна намеса.

Основна задача на персонала е да поддържа достатъчна степен на проходимост в подходите и изходите на сградата. Организирано е чрез служители на Община Шумен и наши служители.

IV. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА ПРЕБИВАВАЩИТЕ

1. Оповестяване за възникнало бедствие на територията на обекта се извършва чрез звуков сигнал и ПИС изградена в училището.

2. Извеждане и евакуация- *съгласно Плана за евакуация.*

3.Използване на индивидуални средства за защита- поради липса на ИСЗ ще се използват памучно – марлени превръзки, *описани в Приложение №7*

4.Оказване на първа помощ- ще се извършва от едно медицинско лице.

5.Издирване и спасяване- *извършва се от групите към Щаба за изпълнение на плана /аварийната група в обекта или се разчита на действията на екипите от единната спасителна система за издирване и спасяване.*

6.Транспортиране до болнични заведения- *ще се извърши с транспортни средства на Спешна медицинска помощ*

1. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

Информация за епицентъра и магнитута на възникнало земетресение на територията на община Шумен ще се получи от Националната оперативна телеметрична система за сеизмологична информация при Геофизичния институт към БАН.

Ръководството на дейностите при земетресение на територията на IX ОУ „Панайот Волов" ще се изпълнява от *директора*, подпомогнат от членовете на Щаба за изпълнение на плана.

Очаква се настъпване на паника сред обслужващия персонал и посетителите в сградата. Поради това е необходимо персонала и посетителите да бъдат своевременно организирано евакуирани.

При усещане на първия трус:

Персоналът, посетителите, учениците, работещите под ръководството на директора не напускат сградата, освен ако могат да излязат навън за около 10 секунди и заемат най-безопасните места в помещенията – *под рамката на вратата, близо до вътрешна стена, колона, под стабилна маса.*

След преминаване на първия трус (около 60 секунди) се извършва следното:

Директорът: организира оглед за уточняване на обстановката в *обекта*- наличие на пострадал *персонал, пребиваващи, деца*, размер на разрушенията, има ли възникнали пожари, повреди по комунално-енергийната система и др. и определя пътищата за извеждане на деца, *посетители, персонал и т.н.;*

Портиерът изключва електрозахранването и спира водата;

Хигиенистите отключват всички изходи;

Учители организират евакуирането *на ученици, работещи, служители* извън сградата на открито място на разстояние по-голямо от височината на сградата площадка на източната страна на сградата, където няма опасност от други срутвания.

Учителите проверяват за наличието на всички деца и има ли хора останали в сградата. Ако има пострадали помага за извеждането им;

Мед. сестрата организира оказване на първа долекарска помощ на пострадалите и транспортирането им до болнично заведение;

Учителите влизат във връзка с близките на пострадалите;

Чрез местните средства за масово осведомяване и РД/РСПБЗН и РУ/ОД МВР, ръководството на IX ОУ „Панайот Волов" ще получи допълнителни указания за поведение и действия на населението при земетресение.

След земетресението:

Изчаква се излъчването на информация за затихване на земните трусове и за отминалата опасност. В сградите се влиза само след основен оглед и проверка, направена от компетентни органи. Не се претоварват телефонните линии с ненужни телефонни разговори, правят се кратки съобщения до близки.

За преодоляване на последствията от земетресението при необходимост (*ако има пострадали лица, възникнал е пожар вследствие на труса и др.*) ще се потърси специализирана помощ от частите на ЕСС чрез ЕЕНСП 112 или чрез оперативния дежурен в ОЦ на съответната РС ПБЗН или от кмета на община Шумен, чрез оперативния дежурен в общината.

Работата на IX ОУ „Панайот Волов" се възобновява след проверка на сградата и на изправността на всички системи, обезпечаващи нейното функциониране както и писмено разрешение на компетентните органи.

2. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА ПРИ НАВОДНЕНИЕ

При опасност от наводнение

Директорът на IX ОУ „Панайот Волов" при получаване на сигнал за опасност от възникване на наводнение извършва следното:

-Организира дежурство с цел наблюдение територията на обекта за установяване началото на наводнението и поддържа връзка с дежурен при Общ СС в Община Шумен;

- Осигурява изпълнението на всички решения, взети от кмета на общината;

- Организира изнасянето на ценно имущество и документи от помещенията, в които има опасност от наводнение;

- Организира временно прекратяване на работата в помещения и участъци, застрашени от наводнение;

- Доуточнява маршрутите и местата за установяване до преминаване на опасността.

- При възможност се изграждат диги от чували с пясък на застрашените участъци.

След възникване на наводнение

Директорът, извършва следното:

- Информира персонала и посетителите в обекта;
- Прекратява дейността в обекта;
- Организира своевременно извеждане на пребиваващите и персонала на безопасно място и дава указания за тяхното поведение, съобразно конкретната обстановка. Персоналът и пребиваващите се евакуират във високи сгради или високи участъци от местността;
- Прави проверка на изведените хора и ако има липсващи организира издирването им в сградите;
- Организира оказването на долекарска помощ на пострадали, при възможност осигурява храна, вода и подслон на евакуираните;
- Предава информация до дежурния по Общински съвет по сигурност (ОД по Общ СС) в Община Шумен, или до дежурния във РДПБЗН-Шумен за обстановката в обекта и при необходимост иска конкретна помощ.

След преминаване на опасността завръщането на персонала и децата може да стане след внимателен оглед на терена, сградите, инсталациите, съоръженията и др. и след разрешение от специализираните и компетентни органи. При наличие на наводнени сгради и съоръжения, същите се отводняват.

3. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА ПРИ РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ В РЕЗУЛТАТ НА АВАРИЯ В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ" ИЛИ ТРАНСГРАНИЧЕН ПРЕНОС НА РАДИОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА

При възникване на авария в АЕЦ „Козлодуй" персонала на IX ОУ „Панайот Волов" и посетителите ще бъдат информирани за развитието на аварийната ситуация и последствията от нея и за предприетите от изпълнителната власт защитни мерки. Указания за поведение и действие ще бъдат получени чрез средствата за масова информация. Допълнителни защитни мерки, като укриване, използване на индивидуални средства за защита и евакуация ще бъдат разпоредени от органите за ПБЗН.

При възникване на радиоактивно замърсяване което представлява опасност за здравето на пребиваващите в обекта е необходимо да се предприемат следните действия:

- инструктиране на персонала за поведение и действие в условия на радиоактивно замърсяване и контролиране спазването на предвидените мерки;

- херметизация на врати, прозорци, отдушници, климатици с цел недопускане навлизане на радиоактивни вещества в помещенията. Подготовка на помещения, които могат да се използват като против радиационни укрития /приземни и подземни етажи;

- прекратяване на всички дейности на открито, а при крайна необходимост те да се провеждат за кратко време.

- раздаване на индивидуалните средства за защита;

- ежедневно измиване на пътищата на обекта с вода с цел да не се вдига прах, а на вътрешните помещения - с вода и миещи препарати.

- влизане в сградите и помещенията след почистване /изтупване/ на горните дрехи на предварително определени за целта места;

- използване само на бутилирана вода и консервирани храни

Йодна профилактика, като защитна мярка, ще се извърши съгласно Критериите за прилагане на защитни мерки, заложени в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария и Наредба № 28 за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария, издадена от Министъра на здравеопазването. Таблетките калиев йодид ще бъдат получени от организираните пунктове от кмета на общината и с присъствието на представител на РЗИ-Шумен.

Вземането на йодните таблетки ще се извърши само след решение на Министерството на здравеопазването, тъй като те предпазват щитовидната жлеза само от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от другите радиоактивни вещества, които се отделят при авария в АЕЦ. Йодната профилактика ще се проведе най-малко два часа преди началото на замърсяването.

Вода от водопроводната мрежа ще се използва само ако има разрешение от компетентните органи.

Движението извън сградата ще се извършва само с индивидуални средства за защита.

При трансграничен пренос на радиоактивни вещества ще се вземат следните специални мерки за осигуряване на радиационна защита на населението:

*оповестява се населението за аварията и се разясняват мерките и поведението му при трансграничното радиоактивно замърсяване;

*преминава се в режим на непрекъснато измерване на системите за радиационен контрол;

*привеждат се в готовност силите на единната спасителна система в общината;

*извършва се йодна профилактика (само след решение на Министерство на здравеопазването);

*извършва се анализ на води, хранителни продукти, фуражи и др.

*осигурява се жизнената дейност на населението и добиване на практически умения в условията на радиоактивно замърсяване - използване на консервирани храни и фуражи, пиене на минерална вода, спазване на лична хигиена и хигиена на дома и населеното място, преминаване на специален режим на пречиствателните станции, неизползване на открити водоеми и др.

4. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЗАМЪРСЯВАНЕ С ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА В СЛЕДСТВИЕ АВАРИЯ В СЪСЕДЕН ОБЕКТ

Директорът (упълномощено от него длъжностно лице):

- Организира събиране на информация за часа на аварията, вида и количеството на изтеклите /изхвърлените/ в околната среда токсични вещества, посоката и скоростта на вятъра и вертикалната устойчивост на въздушните маси, отдалечеността на обекта;
- Незабавно оповестява персонала и посетителите и дава указания за поведение и действия;

Ако параметрите на аварията позволяват извеждане от сградата :

- Организира максимално бързото извеждане на хората от сградата и застрашения район в посока перпендикулярна на разпространението на токсичния облак на безопасно място съгласно указанията на специализираните органи. Придвижването се извършва с наличните транспортни средства или пеша.
- Организира своевременното раздаване на наличните индивидуални средства за защита на дихателните органи и съответните разтвори за неутрализиране на опасните вещества;
- Осигурява първа до лекарска помощ при необходимост и взема мерки за транспортиране на пострадалите до болнично заведение.

Ако параметрите на аварията не позволяват извеждане от сградата:

-Организира своевременното затваряне на вратите, прозорците, отдушниците и херметизирането на предварително определените за целта помещения с подръчни средства и материали;

-Организира своевременното раздаване на наличните индивидуални средства за защита на дихателните органи и съответните разтвори за неутрализиране на опасните вещества;

- Осигурява първа до лекарска помощ в случаите, когато има обгазени и пострадали и взема мерки за транспортирането им в болнично заведение.

Действия след приключване на аварията:

- Проветряват се всички помещения, при необходимост се изискват замервания на въздуха за опасни вещества от специализираните органи.
- Извършва се измиване на коридори, помещения и съоръжения с вода и миещи препарати.

5. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА ПРИ ПОЖАРИ

При възникване на пожар:

- съобщава се на тел.112, като се дават точни отговори на въпросите, които операторът ще зададе;
- организира се евакуация на пребиваващите от зоната на пожара на безопасно разстояние;
- изключва се електрическото захранване на етажа (сградата), в която е възникнал пожара;
- започва се гасене с най-близкия подходящ пожарогасител, само ако това е безопасно;
- оказва се първа помощ на пострадалите;
- ръководителят на обекта подпомага с информация органите на ПБЗН след тяхното пристигане;
- осигурява се достъп до огнището на пожара и източниците за вода на специализираната техника на РСПБЗН-Шумен;

При пожар е възможно отделяне на токсични вещества, прах и сажди. За предпазване на персонала и посетителите в обекта се поддържа резерв от памучно – марлени превръзки – ***Приложение № 7.***

6. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА ПРИ СНЕЖНИ БУРИ, ПОЛЕДИЦИ И ОБЛЕДЕНЯВАНИЯ

Директорът (упълномощено от него длъжностно лице): предупреждава персонала и пребиваващите за опасността;

-предприемат се мерки за осигуряване на нужната организация по снегопочистване и опесъчаване на тротоарната площ прилежаща към обекта както входодовите и изходите;

-осигурява се необходимия режим на работа на водните и отоплителни инсталации, за предотвратяване на аварии и усложняване на ситуацията;

-проверява се наличността и състоянието на инструментите за снегопочистване и ако е необходимо, се осигуряват допълнителни инструменти;

Основна задача на персонала при настъпило снегонавяване е да поддържа проходимост на подхода/ите, входа/овете и изхода/ите на обекта.

Същият/те се почистват от сняг и лед ръчно от персонала и работници от Община Шумен и техника собственост на Община Шумен.

При невъзможност за придвижване до местоживеене на персонала и пребиваващите се организира тяхното престояване в обекта. до осигуряване на възможността за завръщането им по домовете

Организира се осигуряването на лекарска помощ при необходимост.

V. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ЛИЦАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ

Всички дейности по защитата на работещите и посетителите в IX ОУ „Панайот Волов“ при бедствия се основават на предварително създадената организация и предвидените лица за извършване на превантивни, спасителни, евакуационни дейности и изпълнение на неотложни аварийно-възстановителни работи чрез сформирания Щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия на *обекта, /ЩИПЗБ/* под ръководството на *директор или негов заместник. (Заповед-**Приложение № 1**).*

За подпомагане на щаба и извършване на конкретни дейности при бедствия се създават, обучават и поддържат в готовност санитарен пост и групи за:

- наблюдение и оповестяване;
- получаване и раздаване на памучно – марлени превръзки;
- поддържане и експлоатация на защитни помещения.
- противопожарна защита.
- Съставът им се определя със заповед на *директора* в зависимост от конкретните условия и възможности - ***Приложение № 2***

Задачите на Щаба за изпълнение на Плана за защита при бедствия са:

- да създаде организация за управление на обекта в бедствени ситуации.
- да планира превантивни мероприятия и организира тяхното изпълнение.
- да организира и проведе предвидените защитни мерки за работещите и пребиваващите в зависимост от ситуацията
- да координира и взаимодейства със съставните части на единната спасителна система.

Отговорни лица за действане на плана: Слави Върбанов Димов – старши учител ФВС

Задачи на групата за наблюдение и оповестяване:

- да организира непрекъснато наблюдение при обявена опасност от бедствия в района на IX ОУ „Панайот Волов“;
- да обходи района веднага след бедствието и да осигури първоначалната информация за обстановката, за пострадалите и за състоянието на сгради и съоръжения;
- да подпомогне председателя на Щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия на IX ОУ „Панайот Волов“;
- при изясняване на цялостната обстановка след бедствие;
- да информира своевременно Щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия за възникнали промени в обстановката.

Задачи на санитарния пост:

- оказване на първа до лекарска помощ от предварително обучени лица от персонала
- да участва в провеждането на всички санитарни и противо-епидемиологични мероприятия в IX ОУ „Панайот Волов“;
- да подпомогне в реална ситуация изпратените медицински сили в действията им за спасяване на живота на пострадалите.

Задачи на групата за получаване и раздаване на памучно – марлени превръзки:

- да съхранява памучно – марлените превръзки;
- да води точен отчет на памучно – марлените превръзки;
- да създаде необходимата организация за бързото получаване и раздаване на памучно – марлените превръзки;

Задачи на групата за *херметизиране на помещения.*

- да определи подходящи за херметизиране помещения в сградата;
- да организира при необходимост бързото затваряне на вратите, прозорците и отдушниците в сградата;
- да раздаде предварително осигурените подръчни средства за херметизиране на помещенията
- да организира при необходимост бързото херметизиране на предварително определените помещения;
- да следи за реда и дисциплината в херметизираните помещения, когато те се използват по предназначение.

Задачи на групата за противопожарна защита

Задачите се определят съгласно инструкциите на II-ра РСПБЗН и конкретно в плана за действие при пожари.

При настъпване на извънредна ситуация незабавно се уведомява *(схема за оповестяване* ***Приложение №9)*** Председателя *(зам.-председателя)* на Щаба за изпълнение на плана и по негово разпореждане – членовете на групите.

По нареждане на *председателя на щаба*, *секретаря* оповестява за опасността работещите и посетителите в обекта чрез: звуков сигнал, по телефона и устно.

За свеждане до минимум на условията за възникване и намаляване на последиците от бедствия и аварии на територията на обекта ще се извърши:

- изпълнение на превантивни мерки – *провеждане на обучение на работещите за защита при бедствия, провеждане на тренировки по изпълнение на Плана за защита при бедствия, инструктажи..*
- обучение на членовете на щаба за ръководство на дейностите по защита на работещите в обекта;
- обучение и поддържа в готовност на създадените групи към Щаба

- създаване на организация за своевременно информиране на работещите и посетителите в обекта при възникване на кризисна ситуация и евакуирането им от застрашената зона.

Планът за защита при бедствия се въвежда в следните случаи:

- при възникване на бедствие или авария, засягащи територията на обекта
- при въвеждане на национален, областен или общински план за защита при бедствия.

VI. РЕСУРСИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ ЗАЩИТНИ МЕРКИ

1.Финансово осигуряване

В изпълнение на чл. 61 т.3 от Закона за защита при бедствия мероприятията по реализацията и усвояването на Плана за защита при бедствия се осигуряват от бюджета на търговските дружества и едноличните търговци за обектите им чрез предварително планиране на непредвидени разходи.

2.Комуникационно осигуряване

Комуникационното осигуряване се осъществява на базата на: *мобилни телефони и мегафон.*

3.Материално-техническо осигуряване

Описани в ***Приложение №7.***

Складът с наличното имущество необходимо за провеждане на аварийно-спасителни работи се намира в медицински кабинет. Ключ от помещението се намира *при мед. сестра или при хигиенистките.* Отговорник за раздаване на имуществото е Камелия Димова – мед. сестра в IX ОУ „Панайот Волов“ – гр. Шумен.

VII. ВРЕМЕ ЗА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ НА ЛИЦАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ

Оповестяване на Щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия на пребиваващите в обекта се извършва съгласно **Приложение № 3 и Приложение № 9.**

Щабът се оповестява:

- при опасност, породена от авария, бедствие /т.е. при реална обстановка/;
- при провеждане на учение по Плана на Щаба ;
- при проверка на готовността на Щаба;

Времето за явяване на определеното работно място в IX ОУ „Панайот Волов“ на членовете на щаба след оповестяване е както следва:

- в работно време незабавно;
- в извънработно време до 60 минути.

При силно земетресение за начало на оповестяване на членовете на щаба се счита затихването на последния силен трус.

Оповестяване на групите към Щаба се извършва съгласно **Приложение № 4 и Приложение № 9**

Времето за явяване на определеното работно място IX ОУ „Панайот Волов“ на членовете на групите след оповестяване е както следва:

- за дежурната смяна - незабавно;
- за всички останали – *до 60 мин;*

Групите към Щаба се оповестяват от директора или упълномощено от него лице Групите се събират в учителската стая и започват незабавно провеждането на набелязаните защитни мерки под ръководството на председателя на щаба.

Ръководството на действията при бедствия или авария се извършва от Диана Георгиева – ДИРЕКТОР, а при отсъствие или невъзможност от Слави Димов – старши учител по ФВС.

В случай че има жертви, пострадали, необходимост от евакуация от високи етажи и други особени случаи и при участие на професионални и доброволни формирования, ръководството се извършва от Слави Димов – старши учител по ФВС до пристигането на специализирани екипи и се продължава с действия под ръководството на общия ръководител на спасителните работи.

VIII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

При настъпване на бедствие, извънредна ситуация, при които Щабът на *обекта* не може да се справи самостоятелно, *директорът* незабавно търси помощ чрез ЕЕНСП 112.

Взаимодействието се осъществява от председателя на щаба за изпълнение на Плана за защита при бедствия или определено от него лице. Координацията се осъществява по време, място и задачи. На пристигналите екипи се оказва помощ със специалисти и налична техника. Предоставя се информация която съдържа:

- обстоятелствата по възникването на бедствието/аварията;
- опасни вещества отделени вследствие на бедствието/ аварията;
- засегнати участъци в обекта и помещения, в които се предполага, че има хора;
- предприетите действия до този момент.

IX. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ-
АКТУАЛИЗАЦИЯ, ПРОИГРАВАНЕ И ОБУЧЕНИЕ

1.Персоналът на обекта задължително се запознава със съдържанието на Плана за защита при бедствия срещу подпис. **Приложение № 5**

2. Веднъж годишно се провежда обучение на работещите за защита при бедствия.

3. Веднъж годишно се провежда тренировка с личния състав на обекта за усвояване на Плана за защита при бедствия – 13.10.2025г.; 17.11.2025г.; 09.02.2026г.; 20.04.2026г.;

4. Планът се актуализира при промяна на инфраструктурата на обекта, при организационни промени в обекта, при кадрови промени и при промени в наименования и телефонни номера на структурите по взаимодействие.

5.Плана за защита при бедствия е изготвен в два екземпляра - един за обекта и един за Община Шумен и се съхранява в кабинета на директора.

Изготвил : Елена Дианова Иванова

ТЕМИ И ГРАФИК
за Защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи за учебната 2025/2026 година

№	ТЕМА	СРОК
	ПЪРВИ КЛАС	
1.	Природни бедствия, Сигнали за опасност	13.10
2.	Първа помощ	10.11
3.	Бързо и спокойно	12.01.
4.	Играта с огън е опасна	16.03.
	ВТОРИ КЛАС	
1.	Пожарникари и спасители	13.10
2.	Противогаз	10.11
3.	Снежна буря и заледяване	12.01.
4.	Порой, наводнение, свлачище	16.03.
	ТРЕТИ КЛАС	
1.	Пожарна безопасност	13.10
2.	Опасности и заплахи	10.11
3.	Природни бедствия	12.01.
4.	Индивидуални средства за защита	16.03.
	ЧЕТВЪРТИ КЛАС	
1.	Земетресение – безопасно поведение	13.10
2.	Сигнали за бедствия	10.11
3.	Наранявания, видове рани, кръвоспиране	12.01.
4.	Поведение и действия при пожар	16.03.

	ПЕТИ КЛАС	
1.	Сигнали за ранно предупреждение и оповестяване на населението при БАК	13.10
2.	Поведение при пожар в жилищни и обществени сгради	10.11
3.	Поведение при гръмотевични бури и мълнии.	12.01.
4.	Поведение при снежни виелици, заледяване и опасност от лавини.	16.03.
5.	Отравяния- видове, признаци и първа помощ.	27.04.
	ШЕСТИ КЛАС	
1.	Земетресение. Поведение при земетресение.	13.10
2.	Процес на горене. Характерни причини за възникване на пожари	10.11
3.	Предпазване от опасните фактори на пожара.	12.01.
4.	Опасни наранявания	16.03.
5.	Кръвотечения и кръвоспиране.	27.04.
	СЕДМИ КЛАС	
1.	План за действия при БАК	13.10
2.	Пожарна опасност на вещества и материали	10.11
3.	Опасност от измръзване. Оказване на първа помощ	12.01.
4.	Опасност от задушаване	16.03.
5.	Изгаряния. Оказване на първа помощ	27.04.